

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вносить: в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висилкою
щодня 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очи душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска“. — З Русланових повільів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовского ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовского ул. Я.
гайлоньска ч. 3.

Рукописи звертає ся лише на
попередню заступу.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від цюта. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надіол-
нім“ 40 сот. Подяки і привітан-
ня доносеня по 30 сот. від стрічки.

„Жидівська напасть“.

За короткий час свого естования виставлене було християнсько суспільне сторонництво на різного рода клеветливі напасти, але останні клевети, кинені в наш бік національно-демократичним „Ділом“, немов то ми хотіли єднати ся перед виборами з радикалами, можна сміло назвати жидівською напастью. Не тільки тому, що є оні помислу жидовина з „Діла“, але й по своїй суті і по впертості, з якою сей жидовин обстоює свою клевету. Він же — сей жидовин — на наше рішуче опрокіннене клевети і заяви, що нема в війні словечка правди, дальше піддержує клеветливу видумку і обіцює (в 8.469 ч. „Діла“) оголосити якийсь матеріал (!) для ствердження, що ми дійсно накидували ся радикальному сторонництву з виборчим союзом.

Ще раз підчеркуючи нашу заяву, що в злобній видумці жидовина з „Діла“ що до якихсь переговорів між нами і радикалами нема ні слова правди, чекаємо на „матеріяли „Діла“, а поки що п'ятуюмо автора клеветливої напасти як звичайного брехуна.

Коли вже що до самої клевети і спарованих з нею лайок, на які у „Діла“ монополі, здержуємо ся від наших дальших уваг, то не можемо перейти мовчки над хвалюбою жидовина, немов то єго „ревеліяції“ викликали справдішну констернацію серед львівських вождів та серед рядових християнсько-суспільної партії, що розпочала ся біганина (!), а оwoчeм нарад була постанова виперти ся з мідяним чолом від закиду, а того, хто закид підніс — злати послідними словами. Стверджуємо, що єго клеветливі „ре-

веляції“ не могли викликати ніякої констернації серед львівських вождів, чи рядових християнсько-суспільної партії, бо вождів, себто Старшини Христ. Сусп. Союзу нема під сю пору зовсім у Львові, а про клевету жидовина могли довідати ся оні аж з вчерашних часописий.

Ніякої наради над клеветою не потребувало тай не могло бути, бо й хтож міг в ній взяти участь, коли і львівських членів Старшини Христ.-сусп. Союзу, крім двоох людий (з яких один зовсім не буває ніколи на ніяких нарадах!) нема нікого у Львові?

Тим самим відпадає додаток до „ревеліяцій“, що почала ся біганина (!) і що оwoчeм нарад була постанова відшпарти ся з мідяним чолом (вірний портрет автора „ревеліяцій“) від закиду.

„Правдомовність“ жидовина з „Діла“ набирає супроти сего нашого ствердження, яке можна сконструювати, властивого оswітлення.

Цікаве лише, чи клеветник з такою самою жидівською, цинічною впертостю, мимо приловлея на неправді, дальше буде торочити свої „ревеліяції“. Коли так — то на се треба мати вже не мідяне чоло, але жидівську впертість.

Сумно, що до нашої публіцистики вкрадають ся під омофором „Діла“ жидівські методи боротьби: клевета, лукавство і цинізм. „Народний Комітет“ не міг неполітичніше поступити, коли ізза недостатчі аргументів на наш закид спроневереня основній ідеї пастирського листа через виборчий союз з радикалами пустив на відсіч жидовину з єго осоружною збруєю. Ще сего не стало!

А коли „Діло“ немов би на доказ своєї безличної клевети наводить те, що в „Руслані“ розпочали ся появляти компліменти

для декотрих радикальних політиків“, то значимо, що супротив кожної одиниці, без огляду на її партійну приналежність ми уміли і зуміємо бути безсторонними в оцінюваню користної праці і не підємо дорогою „Діла“, яке тільки своїм сторонникам уміє кадити, хоть би оні були звичайними типами брошури Тавоновича.

Так само не потребував міродатний, галіцкій політик натякати радикальним політикам, що поміч радикалів для „takich rozgadnych ludzi“ (себто християнських суспільників) була би єму дуже по нутру, бо як би не поміч правительства, то ні один з радикалів власними силами не вийшов би до сойму, а і половина національних демократів була би опинила ся поза соймом. Пан др. Кость Левицкій міг би на сю тему багато цікаво розказати, про що і ми докладно знаємо. По що тут перехвалювати ся „силою“, „довірем народу“, коли значну часть посольських мандатів здобули національні демократи і радикали тільки помічю з висших областей.

Допись з Богородчаньщини.

„Нема ні вітру, ні хвилі — із нашої України Богородчаньщини і Солотвиньщини“. Здавало би ся кому, що у нас самі гаразди, нема отже потреби про ту закутину нашого краю писати. Однак так оно не є. Сегорічна слоча накоїла населеню великого лиха. Сіно одно погнило на пни, а друге в покосах; бульби, найголовнійшого хліба засушеного нашпуд людей, зовсім нема. Вже від тепер падькають люди над тим, чим зиму пере-

бути. Я однак не дуже то сумую... Таж маємо посла в особі п. Михайла Новаковського. Чейже він не дасть нам з голоду умерти. От з сегорічних гараздів вийшла моя мова на посла. У нашім окрузі вибори відбули ся перший може раз з такою легальністю, але не двота, бо не було контркандидата. Маршалок Ференсевич не думав зовсім кандидувати, а ширено лише таку поголоску. До вибору п.Н. причинили ся посередно свьященники — народні демократи, бо як би не свьященники, він не був би послом. На него я не голосував би — сказав один свьященик, лідер нац.-дем. партії в Богородчаньщині, але я за ним є... Явно отже встидав ся сей Христовий воїн голосувати, але агітував за ним.

А свьященники знали добре, ким є п. Новаковскій. Коли на зборах у Солотвині зашпав місцевий парох п. Нов-ого, яке становище займатиме зглядом віри в сойм, відповів той: „Таж знаєте, що я християнин і єсьм головою церковного комітету в Богородчанях“. І така відповідь була вдоволяючою для свьящеників. Не мав відваги отєп пароха поспитати ще раз, щоби п. Новак, ясно сказав своє credo не політичне але що до віри. Во виду таких обставин не дивота, що вийшов він послом.

Сегорічні вибори показали також, як давнійше переводило ся вибори в Богородчанях. Ото в часі виборчого акту прийшов до голосованя вїт з села Молодківка, а уклянівши ся п. старості сказав: „Вибачийти, не гнївайти сі пани старосто, але я не можу — а звернувшись до комісії сказав: Пан доктор Новаковскій“. Бояв ся видно голосувати на п. Новаковського, бояв ся йти проти волі старости, та не міг — за те однак перепросив... Сей епізод показує, як вибирано пок. Кри-

Оскар Уайльд.

Казка про велита-самолюба.

Кожного пополудня, діти, що вертали зі школи, бігли в огород велита і там забавлялись ся.

Огород великий і гарний, потапав у м'яких філях вічно молодой трави. Сям і там іскрили ся серед лагідной зелени барвисті квітки, як звїзди, тут знова вшало ся дванайцять берескв, що весною вкривали ся біло-рожевим цвїтом, а в осени вгинали ся під богатством золотих оwoчів. А громади пташні, укритої в гиллях дерев, так радісно видавнювали трелі, що під їх чаром діти раз-у-раз переривали забаву, аби слухати. І тоді оні, з іскрами радості в очах, кликали: „Які ми тут щасливі!“

Та одной днини велит вернув домів. Був він в гостях у свого приятеля, рогатого людожера, округло сім літ. А коли тих сім літ минуло, сказали собі були вже все, що взагалі мали сказати. Велит вже з роду був ворогом зайвої балакання, отже й рішив ся опустити приятеля й вернути до свого замку. Але тут — нечуване! — застав розбавлену громадку дітей, що шибали по єго огороді. Міг слушно обуритись.

— Чого вам тут треба? — гуннув так остро, що діти втекли. — Се мій огород! І крім мене самого, нікому тут бавити ся не вільно!

І оточив свій огород високим муром, а на виднім місці прибав таблицю з написю: „Вступ заборонений!“

Був то великий самолюб — той велит.

Бідні діти не мали тепер місця, пригужого для веселих забав. Стрібували забав на дорозі, але там була курява і остре каміне. Смутні снували ся попід високим муром огороду і згадували минуле щастє.

Настала весна і всюди лунали співи птахів. Тільки в огороді самолюбного велита все ще лютувала зима. Пташня держала ся з далека від огороду, бо не було там дітей, а дєрева забули за цвїти. Раз, правда, якийсь цвїт висунув свою головку з почорнілої трави, але побачивши таблицю з грізною написю, зажурив ся горем дітей, трівожно склонив ся й заснув.

Тільки мороз і сніг тішали ся зимою в огороді: „Весна забула за сей кут, отже цілий рік будемо тут жити“. Сніг накрив траву великим білим плащем, а мороз малював сріблом усі дєрева. Запросили також до себе в гостину північний вітер. То був ствір; цілий день шибав собою по огороді, як скажений, то перевертав каміни. „Гарно тут живе ся, — гоготів — щєб тільки граду до компанії!“ І прийшов град. При тьом почав бити по кришці замку, так що побив усі дахівки.

— Погані часи! — бурмотів велит, вивраючи вікном — колиж то скінчить ся вже та нависна зима. І потішав себе, що леда день оно змінить ся.

Але ні весна, ні літо не прийшло. Вже й осінь дала всім огородам золотисті оwoчі, тільки огородини велита оwoчів не дала, ні однісенського. „Самолюбе мусить бути покаране“, — шуміла осінь. Тому й панувала в огороді велика безпереривна зима, а мороз і сніг і північний вихор і град гуляли в пєкольнім танци докоола засохлих почорнілих дєрев.

Одного ранка збудила велита така чу-

дова, солодка музика, що єму здавало ся, начєб коло єго замку переходили надворні музиканти короля. А то був тільки щєбет найзвичайнійшої собі чєчоточки за вікном. І на диво, в сїйже хвилі град перестав бити собою, північний вихор урвав своє дикє вїтє, а у вродуєї проїс ся розкішний замах.

— Тож сє весна! — скрикнув велит і станув при вікні.

І щож там побачив? Диво дивенне. Виломом у мурі протисл ся в огород діти і посиділи на галузях дєрев.

На кождім дєреві сидів дїтєак. І врадїли дєрева видови дітей і на radoцax покpили ся буйним, кучерявим цвїтом. Громада птахів літала докоола цвїрінкаючи весело; зазелєнла трава, квітки повихиливали свої головки і сьміяли ся. Правда розкіп.

Але в одній закутній огорода зима ще панувала в повній силі. Там під дєревом стояло маленьке хлопє. За малє було, щоби дістати ся на дєрево, тож ходило оно докоола пня і рівно плакало. А дєрево було покpите снїгом, а гилєм єго шарпав дикий вихор. „Підлізь, малий, — шептало дєрево і спустило одну галузь дуже низько. Але хлопє було за чале.

На сей вид розтаяло ся сердце велита. „Який-же з мене був самолюб“ — подумав — аж тепер бачу, чєму подих весни не діставав ся до моего огороду. Посаджу хлопє на само верхівє дєрева, а потім розквину мур і віддам огород дітям на забаву раз на все“. Давнє самолюбє грїзло єго сумлїнє.

Хильцем вийшов велит до огороду, та діти, добачивши єго, перепудили ся і повтікали. І в огороді знов запанувала зима. Діти

втекли, лишив ся тільки той заплаканий хлопєчина, що во слїзми в очах не добачив був велита.

І підкрив ся до него стиха велит, підняв єго в гору і посадив високо на дєреві. І в мить дєрево вирило ся буйним барвистим цвїтом, надлинули пташки, посїдали докоола хлопєчини й співали голосно і гармонійно. І простер хлопєчина свої ручєня, обіймив велита за голову і поцілував єго. А коли се інші діти побачили, прибігли знов, а разом з ними прибула й весна.

— Тепер мій огород належить до вас, дітєньки, — сказав лагідно велит, узяв кєлєп і ровторочив мур на дрібні кусники.

І діти бавили ся цілий день, а вечером пішли юрбою до велита з подякою за гостину.

— Деж подів ся ваш малий товариш, той, котрого я посадив був на дєреві? — питав велит, бо полкобив хлопєца за те, що поцілував єго. — Скажіть єму, щоби завтра кнєче прийшов до огороду.

Але діти сказали, що не знають, де той хлопєць, і ніколи єго перед тим не стрічали. Велит посмутнів.

З того часу діти кождой днини приходили в огород велита. І велит бавив ся з ними. Але невєсного хлопєца між ними не було. Велит любив, правда, цілий гурток, однак дужє бавував за першим своїм молодим приятелем і повторяв заодно: „Коби я знов побачив єго...!“

Минули літа. Велит постарів ся й ослаб. Не пустував уже з дітьми; сидючи в своїм великаньскім фотелі, він тільки здалєка приглядав ся дітям і радїв їх щастєм. „Богато

лицького. На разі поперестаю на виборі п. Новаковського послом, а если Хв. Редакція не буде противною, тов короткім часі напишу про життя і господарку в наших товариствах так економічних, як і просвітних *).

Сусітський.

*) Просимо. — Р е д.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

Допись з Белза.

(Вічний кандидат на посади. — Лиха громадська господарка. — Місяць арешту за мимовільне попарення).

Вже то чого у нас найбільше є — то жидів: і своїх т. є таких, що тут породили ся і виховали ся і таких, що повтікали перед військовим побором в сусідній Росії. Та і нічого дивного, що їх у нас так багато, бо в Белзі править жидами реб Сухер Бер Роках, що походить з родини, з котрої має виїти колись жидівський Мессія, як се надіють ся жиди. Тож в Белзі є навіть в звичайний час стільки жидів що на одного християнина припадає двох жидів. Колиж часом випаде яке жидівське свято, особливо кучки, то головна улица, що веде з міста до жидівського цвинтаря аж чорніє ся від жидівських халатів. Задля так численого жидівського населення припадає в Белзі на двох лікарів і двох адвокатів всего один християнин лікар.

Жид лікар др. Фростіг вічно занятий своєю кандидатурою на посади міста. Жиди посідають 13 радних на 36. Зпоміж радних мішан суть деякі, то підносять на всю руку, що їм піддасть ся під голосоване і доперва по рішеню якоїсь справи питають ся мудріших від себе, о що то ходило, що они ухвалювали. Зваживши отже сю обставину, як також і се, що поміж радними панями, а радними міщанами нема згоди, то жиди маючи таке велике число радних, колиб мали до того свого посади, могли би переперти вавсігда таку ухвалу, яка би була корисна для них, а некорисна для християн.

Найголовнішою причиною, чому жиди хотять мати свого посади, пани свого, а міщани свого, є ліс. Белз посідає великі простори ліса (разом в Пруссійським щось до 1.000 моргів), котрий є невичерпаним жерелом доходів до міста. Що ся причина поводить жидів до здобування крісла посади,

квіток у мене в городі, але найкрасші квітки се діти“.

Настала зима. Сніг іскрив ся на далеких полях, у снігу потапає огорог велета. Не нарікав тепер велит, на зиму, бо був певний, що весна, покритлена сном, прокинеть ся небаром знов — ясна і соншна. Одного білого ранка підійшов він до вікна, щоби глянути на огорог. Нагло... протер очи раз і другий і глядів — глядів — ген, у закутій огорога одно-одніське дерево було вкрите золотими овочами і сріблястим листем, а під деревом, як тоді — стояв той малий хлопчина.

Втішений велит вибіг привітати хлопця. Та коли підійшов до нього вже зовсім близько, спалахнув і схвилюваний скривнув в люті:

— А хто-ж то посміє скривдити тебе?

На долонях і ніжках хлопчини зауважав він був чотари рани від цвяхів.

— Хто посміє так тебе скривдити? Я вбю его.

Але хлопець усміхнув ся, потряс золотучерою головою й відповів:

— Ні, бо се — рани любови...

— Хтож ти такий? — спитав велит, а дивний біль прошив его до глибини, і він прилякнув перед Дитиною.

І знову усміхнуло ся хлопця і сказало:

Ти раз дозволив мені бавити ся в твоім огороді; нині я возьму тебе до огорогу свого, а є ним рай.

Того дня по полудні діти своїм звичаєм привігли в огорог, та найшли під деревом трупа велета. Він був вкритий ковром чудових білих цвяхів.

можна вносити з того, що жиди порушили уже давніше справу, аби бідніші жиди діставали галузе і відпадки дерева з ліса даром. Се, як потім вяснило ся, мало бути лиш заціпокою, аби всі жиди без виїмки як убогі так і багаті могли побирати дерево, до чого доси не мали ані не мають права. Коли жидам сей підступ не удав ся, то от мають надію, що їм удасть ся узискати таку ухвалу, коли посадином стане жид.

Другою потягаючою точкою, чому жидам ходити о власть в місті, є громадске пасовище і так звані „ями“. Сі „ями“ хотіли они вже давніше забрати на свій цвинтар, бо дотеперішній для них не вистарчає, а розширити его не мають куди. Дятого обдумали от такий плян.

Їх приятель, тогдішній посади, Тома Ковальський, з заводу коміняр, постарав ся о ухвалу, що жидам вільно пасти на тих „ямах“ вівці. Се мало бути лиш вступом до заїдження „ям“ жидами, почім мала виїти ухвала, що жидам відступає ся „ями“ на їх цвинтар. Хотяй і як був хитрий сей плян, то однак він не удав ся; бо міщани провухали справу, вігнали вівці з пасовища, хотяй за се відпокутували вязницею.

Теперішня господарка громадским майном єсть фатальна. Для ілюстрації нехай послужать слідуєчі факти.

За радою громадского писара Домбровского закуплено машину до вирівнування торфу, заким пересвідчено ся, чи буде що вирівнувати. На пробу зачато різати торф в дощеву пору і зложено вирівнані кусники в побудованій до того шопі. А що поклад торфу був дуже плиткий, то торф вирівнан разом з землею, яка розпушена дощем зляла ся в одну масу разом з торфом. Ся маса спочиває тепер в шопі і єсть посьміховищем доохрестних селян. Плян видобування торфу кивнено, розуміє ся, в кут.

Друга замітна справа єсть така.

В місті позакладано пралюдні городи, до котрих однак приступи неможливий, бо входу до них нігде нема. До плеканя тих городів нанято окремого городника Леона Троляновского. Сей понасівав на однім з кльомбів тютюну. Коли тепер тютюн зачав цвісти і стражники пізнали що то за віле, то прийшли, вирвали тютюн і сконфіскували. Тепер приїде ся громаді платити контрабанду, бо городник певно платити не буде.

Та і по що громада держить до кусника города окремого городника, не знати. Хіба до пильнованя сокильні, яку тепер будують, а на яку громада подарувала город.

Інших фактів марнована громадского покищо не наводжу. Але вже попередно наведеві вказують, як у нас міста мимо великанських нерас доходів, находять ся задля лихої господарки над пропастию руїни.

Ще одним фактом хотів би поділати ся з Вп. читачами „Руслана“. У тутешного судуї служила Елена Конечна. В часі, коли она прала, підбігла дитина тогож і трутила луг, задля того, якась там капля бризнула на лице дитини і єї спарила. Хотяй се стало ся без єї волі, то однак судия сам виступив в характері обжаловуючого а рівночасно судуї і засудив її на місяць арешту без відклику!

Виборча реформа соймова.

Центр в справі виборчої реформи. Соймовий клуб центра відбув зараз по виборах дня 12. липця перше своє засідане. На тих зборах вибрано окрему комісію, якій припоручено обробити начерк виборчої реформи. Членами єї комісії вибрано отсих послів: Тад. Ценьского, д-ра Камшицу, гр. Стан. Стадніцкого, д-ра Стан. Стажиньского і д-ра Строньского. Комісія вибрала своїм предсідником Тад. Ценьского, а референтом д-ра Камшицу. Оноді від було ся друге з черги засідане повного клуба центра. На нїм предложила комісія вислїди своєї праці коло начерка виборчої реформи.

По промові предсідника клуба кн. Витовта Чарторяського, подав п. Тад. Ценьський загальний погляд на оброблений начерк виборчої реформи, а др. Камшица реферував сю справу подрїбно. Начерк узглядняє ось які головні основи: а) При розділі на курії після давного начерка признає новий начерк руському населеню в кожній курії тільки мандатів, кільки ему після подоляцкого обчисленя належить ся, в сей спосіб, щоби, мовляв, польське населенє не було покривдене в тих ку-

риях; б) приміноє пропорциональність у всій сільській курії і узглядняє єї широко в міській курії; і в) заводить пропорциональний вибір членів краєвого виділа, який забезпечує українським послам два місця на вісім без твореня народних курій в соймі.

Дискусія над внесеним еляборатом, яка була довірочною, заняла шість годин, почім поручено президії клуба і комісії, яка обробила сей начерк, порозуміти ся зі стороництвами зближеними поглядом на виборчу реформу.

По заключеню мира на Балкані.

„Wiener Allgemeine Zeitung“ доносить в Петербурга, що Росія покинула всяку думку самостійної акції проти Туреччини, щоби присилувати єї віддати Болгарам Адриянопіль. Що до фінансового бойкоту, то вигляди на се представляють ся дуже непевно. В дійсности такий бойкот був би дуже трудний до переведеня. Впрочім в російській пралюдній опії проявляє ся щораз більша рівнодушність для балканської справи. Навіть в слушачку турецького походу на староболгарську область, або на слушачку виповідженя Туреччиною війни Болгарії, Росія мимо острого тону заяви російского амбасадора в Царгороді з певностию не приступила би до діла.

В таких слушачку Адриянопіль можна уважати невідклично турецьким.

Будуча політика Сербії супроти Австрії.

До „Südsl. Korr.“ доносять з Білгорода: Предсідник міністрів Пасич, обговорюючи будучу політику Сербії, висловив ся кілька разів в останних днях, що Сербія буде старати ся навязати щирі і приявні відносини в Австрию. Сей погляд, згідний тепер з поглядом всіх майже урядових кругів в Білгороді — приготований ймовірно голосами з Атен і Букарешту. Крім того здають собі відвічальні чинники в Білгороді справу з того, що Сербія, хоч подвійно побільшена, будучи окруженою Австриєю, Болгарією і Альбанією, повинна з наймогучішою з сих держав жити в сусідській згоді. Балканські війни ослабили Сербію діймаючи; вчислюючи калік і погбших від пошестий пожерли они 100 тисяч жертв в людях. Господарске положенє краю є цілковито некористне, а шкоди ізва війни величезні. На македонських і альбаньських областях вирине в коротці дравлвий спір народностей. Сербія потрібувати буде довгих років мира, щоби зведнати ся і в здобутій області завести мир і лад. Все те промовляє за політикою добрих відносин в сусідню монархію.

Політичні відносини.

З поінформованих турецьких кругів доносять, що між Туреччиною а Болгарією відбувають ся довірочні переговори в справі Адриянополя.

„Matin“ доносить з Петербурга, що від їзд російского царя з цілою родиною на Крим докажує, що в політичнім положеню панує зворот до ліпшого. Дальше пише „Matin“, що грецький король сновноє домаганя свого швагра вімецького цїсаря. Взагалі Греція гра-ла подвійну ролю в останних подїях, підписала наприм. букарештєвський договір, який признавав Болгарії область над Егейским морем, а з другої сторони рівночасно звивала Туреччину, щоби заняла єї область. В Росії здогадують ся, що Греки носять ся з далекими планами, здобути колись Царгород і з єї причини король Константин назвав себе Константїаном XII, бо останній римський цїсар що володів Царгородом носив імя Константїа XI. Однак Греки не повинні забувати, що Европа має до полагоди справу островів, а ся полагода буде залежати від поведеня Греків.

„Jepu Turc“ пише, що Росія змагає тепер до утвореня сербско-грецкого союзу.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— Календар. Ві вторник: руско-кат: Максима; римо-кат.: Рожи. — В середу: руско-кат.: Михей; римо-кат.: Йосифа.

— Посол Петрицкий агентом „Canadian Pacific-a“. В суботу розпочала ся у львівським повітовім суді розправа проти б. шефа львівської агенції „Canadian Pacific-a“ Якова Гануша за ріжні промахи проти переселенчих законів. Цікаве особливе те, що сей п. Гануш розказував про посла Петрицкого, яко агента, хоч старав ся его „вибілювати“.

При трусенці в „Canadian Pacific-y“ сконфіскувано депешу львівської репрезентації, висланой до п. Петрицкого дня 26. мая с. р. В тій депеші повідомлено посла, що кошти перевозу піднесено на 140 К, що в портових місцях наглолило ся переселенців, тож він не повинен висилати нових переселенців перед 16. червця 1913, бо инакше будуть люди ждати та візано его вислати виказ дальших зголошених емігрантів. Крім сего пише наступник посла Петрицкого, Ант. Дідошак в справі Антона Стеця, котрий мав охоту виїхати до Отави, і так просять ся для него о тимчасову карту, щоби на її основі дістав карту їзди у Львові. Обж. Гануш візнав, що пос. П-ий був у бюрі та розвідував ся про переселенчі справи, а зазначивши, що люди жаліють ся на визиск, заявив, що хоче сю справу сконтролювати! Отже 8. мая їхав з транспортом людий до Антверпії. Обжалований їхав тоді також, але не знав, кілько людий їде, бо пос. Петрицкий сам на власну руку перевозив переселенців. Грошій від него не брав, лише раз. Депешу з 26. мая пояснював не звязку пос. П-ого з С. Р. R., але вимогами куртоавії, бо знаючи, що він посол та що цікавить ся переселенєм, уважав відповідним повідомити его про те, що ціну перевозу піднесено з 105 на 140 К. З дальших візнань виявило ся, що пос. Петрицкий вже по висланій депеші до него з дня 26. мая, аби людий не слати на ждане, поїхав вже дня 28. з емігрантами до Відня, а звідти повіз їх до Антверпії. Обж. візнав дальше, що пос. Петрицкий доставляв людий до Відня, а звідтам віз їх С. Р. R. Задля перевозу 52 осіб вислав як раз Гануш порученя до бюра Austro-Anglo, аби оно купило карти з одного двірця на другий та з Відня до Антверпії. Тут ирзнав обжалований, що кошти перевозу людий з Відня до Антверпії були висші, як їх платили переселенці, так що С. Р. R. доплачував до них.

— Поміч для Галичини. Вість деяких дневників, наче би правительство призначило на запомоги для Галичини 8 мїл. корон є неправдива. Галицький намісник зробив внесок на уділене запомоги для селян, які потерпіли в наслідок сегорічної живлової катастрофи, 5 мїл. корон. Кілько з єї суми признаєть правительство, сего не знати.

— Для однорічних добровольців давніших річників. Військовий орган „Die Vedette“ доносить: Що до подань бувших однорічних добровольців з давніших річників в справі повтореня офіцарського іспита, якого они не жили в приписанім часі, рішають команданти відділів. Они можуть допустити бувших добровольців до нового іспита, абе в цвїтневім реченці, абе також підчас вправ, які они відбувають. Сей другий іспит можна складати лише тоді, коли кандидат перерав при першім іспиті в практики, а з теорії одержав степень „здібний“.

— Дальші арештованя в „Міщанським Банку“ в Станіславові. На припорученє слідчого судуї станіславівска жандармерія арештувала оноді предсідника надзорчої ради „Міщанського банку“ інж. Романа Хлебовского і відставила его до слідчої вязниці. Є се вже третє арештованє, в приводу упадку згаданого банку. Доси находять ся вже в вязниці урядник Маковский і директор Горюшкевич.

— Жертви готівноку не звільняють нікого від обовязку жаданя купонів У. П. Т. і уживаня товарів з маркою У. П. Т.

— Наслїди слоти. Між Устем-Путиловом а Дихтинцем на Буковині зіснула ся висока гора нагло зі страшною слякою і загордила дорогу на просторі 500 метрів. Гора розторочила пять хат, але на щастє з людий не погіб ніхто. Площа гори вивосила вісім гектарів. 60 піонірів 41. полку піхоти висланих на

місце катастрофи було за мало, тому прибули сюди ще й галицькі піоніри. Відломки скал і глина засипала зовсім околице поле і знищила засіви. З Путилівки зробилося мале озеро, яке заляло повітову (що веде до Сторонця) дорогу на 300 метрів. Деякі місця на залитім просторі є на вісім метрів глибокі. Слідча комісія, яка складалася з надрадника будівничого Вальдбаума і унів. професора Пенке, вернула вже до Чернівців, щоби в відповідних кругах представити розміри катастрофи.

— **До чого се доведе?** З Борщівщини пишуть нам: До чого доходить всепольська загорілість нехай послужить отся подія. Оноді відбув ся в селі Мушкатівці латинський відпуст в каплиці на цвинтарі. Проповідь була чисто „patryotyczna“. Проповідник говорив, що Русини повинні прийти до них і подякувати, що існують, бо они їх охоронили від Турків і Татарів і як би не они, то тут на сій землі були би Турки і Татари. Відтак зачав дивувати ся, що латинники говорять по руски. „Ktowa po swojemu guszy, osioł po swojemu, pies po swojemu — a ty, chłopie polski, pożyczasz sobie języka u Rusina? Ty bezjęzyki i t. d.“ Опісля завізав людей, щоби покаляси ся і від нинішнього дня говорили лиш по польски, а щоби їм лєкше пішло, нехай відправлять новенну до „Matki Boskiej, Królowej Polski.“ Яку користь принесла ся проповідь, послухаймо, що говорили собі самі латинники. „Отє — каже — називав нас ксьондз беззаконники. Тай де то давно таке бувало! всі любили ся в селі і я жив з жінкою і дітьми в спокою, а від нині хіба буде пекло, перекручуй собі язик! та на яке!“ І много інших було мірквань на тему проповіді. Нехай ті всепольські священики так дальше працюють, а побачать дуже прикрі наслідки.

— **Русофіли на київській виставі.** Читаємо в „Прикарпатській Русі“: „Для нас, руских галичань, екскурсія в Київ, вь колыбель русской культуры и государственности, имь еть сугубо важное значение. Мы увьрєны, что вь ней примуть участие десятки нашей интеллигенции и сотни крестьян, тьмь болѣе, что она будеть приурочена кь открытію памятника П. А. Столыпину, которое будеть национальныхь организаций русскаго юга. Кромѣ того вь тоже самое время состоится вь Київѣ сьѣздъ русскихь пчеловодовъ кь которому приглашены также члены нашего „О-ва им. М. Качковскаго“ и всероссийскія олимпийскія игры, вь которыхь примуть участие все русскіе гимназисты сь крупныхь городовъ Россіи. О срокахь екскурсії и ея программь будеть сообщено на дняхь во всехь нашихь газетахь.“

— **Престолонаслідник а чєска Академія наук.** „Narodni Listy“ доносять, що чєска Академія наук постановила на останнім своїм засіданю іменувати російського археолога, проф. Успенського, члена археологічного інститута в Петербурзі, надзвичайним членом сеї академії. Після уставу Академії єї ухвали вимагають затвердження покровителя, яким є престолонаслідник архієв. Франц Фердинанд. По іменованю вислала Академія свою ухвалу архієвєви до потвердження, однак він відмовив.

— **Чутки про уступленє Конрада ф. Гецендорфа.** В залуці в іменованем архієв. Франца Фердинанда головним інспектором всеї оружної сили в монархії обговорюють в відєнських політичних кругах чутки про уступленє шефа головного штабу Конрада ф. Гецендорфа, яке має наступити небаком. Межи престолонаслідниками а Гецендорфом мали встати недавно деякі непорозуміння і се є головною причиною єго уступленя.

— **У нас інакше...** В білорускій „Нашій Ніві“ читаємо: Сєгорічного лїта урожай на Білорусі загалю не сєгорішій, навіть красшій, чим минушого року, лише що погода не дав всеєго зібрати з поля. Особливо гарні вїси і ярї ячменя, які вже доспівають.

— **Застій у Львові.** Після звіту за червень с. р. мала управа львівських трамваїв о 28,004 К менше доходу, ніж в тім самім місяці минушого року.

— **Випадає підчас військових вправ.** Оноді відбували ся на лисиницьких полях коло Львова вправи військової залюги. Противники стріляли до себе слїпими набоями з карабїнів, гармат і машинних карабїнів. Одєн з жовїрів вистрїлив з незвісної причини острим набоям і

влучив в рядовика-ордынана, який товаришив на кони одному надпоручникови. Куля влучила жовїра в лїву ногу низше колїна, перебила холєву і кїсть і вийшла на верх. По сїм випадку стрїльбу черервано. Ранєного жовїра заосмотрив лікар і відвіз до військового шпитала. Ранєний походить з Годовиці. В тїй справі веде ся слїдство.

— **Замах на італійського короля.** З Риму доносять, що на італійського короля Віктора Емануїла виконано оноді замах. Іменно коли король був на ловах в околиці Кунео, впала коло нього часть скали. Одін з горожан, які товаришили королеви, згинув на місци, а другий тяжко покалечений. Догадують ся, що нарочно приготовано кусєнь скали, щоби виконати замах. Королеви на щастє нічо не стало ся.

— **Зміни в дипломатії.** „Wien. Allg. Ztg.“ орган міністерства заграничних справ, стверджує вість про недалеке уступленє австро-угорського амсасадора в Петербурзі, гр. Туна-Вальзасїна, однак перєчатъ, щоби наслідником гр. Туна в Петербурзі мав бути кн. Фїрстенберг.

— **Засуд Біренцвайга.** В суботу відбула ся перед львівським орїкаючим трибуналом друга розправа проти студ. Біренцвайга в справі єго нападу на д-ра проф. Сєршівського. По перєслуханю сьвідків засудив трибунал обжалованого на 6 тижнїв вязниці і на видалєнє, як чужого підданого, з границь австро-угорської монархії, по відсидженю кари. До кари дочислено єму слїдчий арешт від дня 28. червця до 21. с. м. с. р. Від сєго засуду зголосив державний прокуратор відклик що до низького вимїру кари, а оборонець зголосив зажалєнє неважності.

— **Хто марнє неужитки,** замість зложити на У. П. Т., марнє загальне добро.

— **Пригода на залїзници.** З Терста доносять: Оноді о 9. год. рано виїхав послїшний поїзд полудневої залїзницї в двїрца Опчина. В віддалї кількох кількометрів від двїрца, коли поїзд був вже в повнім розгоні, хотїла якась жєнщина перєйти через залїзничий шлях. Сє замїтив машинїст і нечаяно здержав поїзд, мїмо сєго однак машина пїрвала сю жєнщину і кинула єї в рїв, при чїм жєнщина тяжко покалїчила ся. З причини нечаяного здержаня поїзда, вози так сильно зударили ся, що потовкло ся много шиб. Подорожні понадали, настав перєляк, тимболше, що снадаючі з полиць возів клунки покалїчили много осїб. Дванайцять подорожних тяжко покалїчили ся і остали до лїченя, а лєгко ранєні поїхали по заосмотрєню дальше.

— **Жива в Болгарії** представляють ся після урядового звіта загалом добре. Збіжє всюди вже покошено, бо правительство ще в час постаралє ся о потрібні робучї сили. В деяких околицях мусїли працювати жовїри-полонники. Дав ся лишє відчувати недостача коний до звожєнєя збіжя. Жива рож, з яких виробляють там рожевий оліїок, сєгороку зваменято удали ся.

— **Румунські утікачі.** Краківска поліція придержала оноді на залїзничім двїрци в Кракові двох Румунїв, які приїхали там з Рашєва на криші залїзничого воза. Оба утікли перед румунською мобїлізацією і крутили ся доси по східній Галичинї без гроша та хотїли в сєй спосіб дістати ся до Прус, а звїдтам до Америк.

— **Церков і школа на Балкані.** В Букарєштї не прийшло до порозуміня між мировими відпоручниками в справі школи і церкви. Є сє справа немалой ваги і коли вєзла такий оборот, то не повинна нікого дивувати. Під турецьким панованєм ріжним племенам діяло ся під тим зглядом без порівнаня лїпше. Коли в турецькій Македонї і Тракиї, Греки, Сєрси і Болгари до сходу могли будувати церкви і школи. нема в болгарскім королївстві ні одної церкви і школи, ні одного шкільного заведеня сєрбського, а в сєрбскім королївстві вї одного болгарского. Нєчисленні грецкі заведеня в Болгарії, які остали з давних часїв наслідком перєслїдовань зникнуть там небаком без слїду. Члєни чужої народности знають протє добре, що тепєр при зміні володаря надходить конєць для їх шкїл і церков, які протягом десаток лїт коштували їх богато гроша і народної сили. Звідси сєй оклик, який так часто гомонїв від хвалї побїдоносної турецької війни. „Гірше, далеко гірше, чим під Турком“.

Дїйсно є гірше — і богато злого, про котрє не було чути під турецькою владою,

спадє тепєр на голови члєнїв чужої народности. Мїмо того, можна ще питати, чи оплатило би ся направлєтє се лїхо. Стало ся вже стїльки жорстокого на Балканї в останних 10 мїсяцях, що не повинно вже залежати на певній беззглядности, яка не коштує бодай кровї.

Пожалуваня достойна і кипуча мішанина народїв в Македонї і Тракиї в инший спосіб не розложить ся на свої складні частї. Иншої дороги до перевєдєнєя такого розкладу нема, як ємємігрованє сєї части населє я, яка не хоче погодити ся з новим станом річий.

— **Батью тисячї дїтїй.** В Америцї наїшов ся такий добродїй дїтїй, що принїв вже за своїх 300 дїтїй, а обїцює приняти ще 700. Розумїє ся, щоби вигодувати таку „родину“ треба не малого кошту, але Американцєви байдуже: має богато мїлїонїв, отжє побудував окремі домї для своїх дїтїй, оснував школи, дав їм всїлякі выгоди і кожду „свою“ дитину бажав вивєсти в люди. Хочє, щоби покінчили науки, увїверситєти і т. н., а після єго смертї усї мїлїони будуть подїленї рївно між сю громадуку...

— **Католицкий конгрєс полудневих Словян.** Вчєра по величєвній процесї, в якій брало участь поверх 15,000 осїб, почали ся в Люблянї наради католицкого хорвацко-словїнського конгрєсу. На конгрєс прибули учасники із всїх сторїн Австрїї, а також з Галичини. Наради почали ся преданною заявою для любленого монарха Франц Йосїфа I. Вислано телеграми в преданности для Сьв. Отця, монарха і архієвєва Франца Фердинанда.

— **Пчолї без жал.** Пасїчничковї Терїлеви в державі Індїяна, в північній Америцї, удало ся по кількалїтних пробах і старанях виховати рїд пчїл, який імовїрно виклєчє в царній пасїчництвє великий перєворот. Іменно при помочи злуки пчїл-маток італійського походжєнєя з чмїліями в Кипру, удало ся Терїлеви вигодувати новий рїд пчїл без жал, який привосєть годївал значно бїльший хосєн, чим инші пчолї. Вони сильнїйші, збирають значно бїльше мєду і виробляють мїд смачнїйший чим пчолї з жалами.

— **Холєра.** З Будапєшта доносять, що в Далькамі занєдужала одна робїчниця серед обьявї холєри, а в Бая одна 74-лїтна старушка.

В Тузлї не було випадку холєри. В Горїшній Тузлї стверджєно один новий випадок, а в Брцко два. В горїшній Тузлї померли двї особи на холєру. В Загребї помер робїтник Матєй Люяч на азїйську холєру.

— **Ювілей чоколяди.** Рївно 400 лїт тому назад появила ся першїй раз чоколяда в Европі. В 1513. році подали єї першїй раз в однім богатім іспанськїм домї. Вітчиною чоколяди вважає ся Мєксик, звідки привєзли єї в Европу іспанські моряки. Завдяки смакови і значній поживности чоколяда скоро завоювала собі Европєйцїв. Особливе появила ся она в Францї, де відають чоколяду в великій скїлькостї. Урядово признано єї в XVII віцї. Мєксиканський напиток мав однак богато ворогїв. Проти него спрямованї були їдкі докори а навіть слїдства. Та ті всі напади не пошкодили сильного поширєню чоколяди.

— **Як в нації.** З Королївства польського доносять ся про незвичайний случай. Коло Заглембєя домбровского напали на подорожних, що їхали возом бандити в цїлях грабежи. Нєчаяно дав ся чути гук і з гори почали сипати ся на здивованих бандитїв револьверовї стрїли. Нєсподіваний ратунок дав лїтак, якого подорожні побачили вдовище на дорозї. Бандити втікли.

— **Злука Марса з Сатурном.** Дві яснї планєти, Марс і Сатурн, вїйшли ся тепєр в одній околицє неба, в громадї звїзд Бика і ставновлєть інтерєсну пару. Сходжачи около 11. год. вечєром, представляють ся величаво о півночї і півнїйше, коли продїстануть ся із земської мракї; сьвітять найперше низко на північній сходї, а опісля на сходї. З помочи дуже простого придивлюваня ся, без ніяких приладїв можна перєсвідчити ся про планєтну природу обох сїх небєсних тїл. Отжє з ночи на нїч змінєє ся їх зглядєне положєнє; а звїзди, як звїсно, цїлі віка зберігають нєзмінний уклад. І сьвітєнє Марса і Сатурна є, як то кождий може лєгко перєсвідчити ся голїм оком, дєщо відміннє, вїж звїзд; планєти майжє вєсїм не мїгкотять, в кождім случаю значно слабше, чим звїзди, сьвітїачї на тїй самїй висотї. Ясна звїзда Альдебаран, головна серед „косарїв“, яка находить ся не

далєко на право, мїгкотить сильнїйше, як двї планєти, хоч єї блєск є слабїй.

І Марс і Сатурн перєсувають ся на схід між звїздами. Марс бїльшїй до сонця, поршєє ся скорше і 24. сєрпня омїнає Сатурна, перєходячи від него в мнїмїй віддалї двох кругїв мїсяця на півнїч. Від сєї днїни віддєляють ся мнїмо планєти від сєбє. Блєск Марса будє рости, бо зблїжає ся він до землі. Обидвї планєти є жовтаві, причїм краска Марса, як годить ся для божка війни, має червонову відтїнь.

Подібна „злука“ (як кажуть звїздознавцї) Марса і Сатурна була перед двома роками, в половинї сєрпня.

На оглядини величавої затьми сонця в днї 21. сєрпня в будучім році, яка перєйде, як цїлковитє над Литвою, висилєє своїх відпоручникїв навіть Аргєнтіна. Богато звїздознавцїв намїрєє удати ся бїльшє на полуднє, до Криму, де затьмїнє будє дєщо коротше, але яснїйше, ніж в осєредній тоцї, в околицях Міньска, але дє захмарєнє є мєнше. Очевидно, що нєсподіванки у вєздусї є нєобчислимї.

— **Перєписна Редакції.** Автора вісток про замкнєнє „К. Н. Г.“ з причини гри в карти і про прихоплєнє патріотїв поліцєєю при гри в карти — просимо подати свою адресу.

Оповідки.

— **Вписи учеників і учениць до школи ім. М. Шашкевича** при ул. Скарбівській, ч. 26. у Львові, на шкільний рік 1913/14. відбудати муть ся в днях 29, 30. і 31. сєрпня 1913. рано від 9. до 12, а по полуднї від 3. до 5. години. Ученики і учениці, що приходять до I класу, мають предложити при вписї метрику уроджєнєя і хрєщєнєя на доказ, що мають приписаний вік шкільний, ученики і учениці, які вже учащали до висше згаданой школи, мають ся виказати шкільним сьвідєцтвом з минушого року (1912/13), а ученики і учениці котрі прибувають з инших шкїл, мають при вписї предложити крім сьвідєцтва шкільного, увільняючого від учащаня до попередньої школи також метрику уроджєнєя і хрєщєнєя. — При тїй нагодї замїчає ся, що у всїх чотирох класях дївчат наука відбудати ся будє перед полуднєм.

— **З приватної української гімназії в Яворові.** Вступні іспити до I. класу відбудуть ся дня 1 і 2. верєснєя с. р. До сєго іспиту треба привєсти в собою шк. сьвідєцтво, метрику уроджєнєя і сьвідєцтво щїплєня вїспї. Вступні іспити до клас II—VII. відбудуть ся 3. верєснєя с. р. Вписи до клас II—VII. відбудуть ся 29 і 30. верєснєя с. р. В тих самих днях відбудуть вступні і шпоровчї іспити до тих клас. При вписї мусять бути батько зглядю мати або опікун. Вписи і іспити будуть все відбудати ся в означєних днях від годїни 9—1 рано і від 3—6 по полуднї. — *Дирекція.*

— **До родичїв Українцїв Тернопільщини.** Одержуємо до помїщенєя отсєй поклик: Всї культурні народи кладуть нинї велику вагу на обрєзованє молодїжи в рїдній школі, яка є пїдоймскою народного житя, є немов би єї цєвїтом. Тому зовсїм слүшно всї народи окрүжили свою рїдну школу так запопадливою опікою. В рїдній школі побїч загального і фахового знаня гартують молодїж в любовї до всего, що є своє, рїдне. І ми, Українцї, зрозумїли вже нинї, яке значєнє має для нас рїдна школа. Тому є она нинї для нас найсимпатичнїйшим кличєм — здобути рїдну школу, сє задүшевнє змаганє, нас всїх, не страшні нам найбільшї жертви. У важній боротбї прийдє ся нам ще не одну жертву понєсти. Віра однак в сьвятє дїло приспїшить нашу побїду. Здобути ми вправдї, покищо, кілька тїмнєзїлї для хлопцїв, але для дївчат не маємо ані одної видїлової ані сєредньої школи. Обрєзувати мусимо нашї дївчата в чужих школах, если не ворожах нам, то принаймєнше байдужних для нас. Обрєзована жєнщина сє нєоцїненїй скарб давного народу, цїннїйший він наколи в рїдній школі вислєканий. Овіянїй пїєтєвємом до своїх сьвятотїцїв, вносить до своїх сїмїй сєго дүха, піддержує огонь любови до своєї присаной, повєволеной вітчизни. В рїдній школі вихованя жєнщина, сє ангєль хрєнитєль наших змагань, які дають запоруку гарнїйшій нашой будучинї. Тому Крүжок Українського Товариства педагогічного в Тернополї закладає приватну українську сємінарию учительську для дївчат і кличє всїх родичїв Українцїв: „вписуйте свої дївчата до него“. Тут побїч фахового обрєзованя, вихо-

вають Вам Ваших дітей в душі патріотичним на основі морально-релігійній. Гріхом непростимим буде, наколи хто свою доньку віддасть до чужої школи — маючи таку саму, великим накладом труду і коштів, засновану свою рідну. Семінарія наша не є обчислена на спекуляцію, тому оплата мінімальна (10—15 К місячно), вписове 6 К в міру зголошень (як більше число учениць зголосить ся, буде оплата менша); вся оплата піде виключно на потреби школи. Спосібні а пильні і незможні учениці будуть в міру можності увільнені від оплати. Поки що буде I рік і курс приготівляючий. На I рік вимагає ся знаня з обсягу школи виділової і скінчених 15 літ життя, на курс з обсягу школи народної (з лязком вімецьким) і найменше 14 літ. По фєриях відбуде ся вступний іспит 3. вересня. Просимо всіх зголошувати ся у п. Якова Яцкевича, профєсора укр. гімназії в Тернополі устно або письменно, кожного дня до 2. вересня включно.

Щоби дати можливість дївчатам молодшим зі скінченим 10 роком житя і старшим вчити ся також в рідній школі, основує Товариство ім. Ярославни 8 класову гімназію реальну (по укінченю аї можна перейти на університет), покищо також I. класу. Оплата така сама як і в семінарії. Вступний іспит відбуде ся 30. серпня по фєриях. — Вписи приймає голова Товариства ім. Ярославни або проф. Яцкевич. Вимоги при іспиті ті самі як до гімназій державних.

— З Дирекції ц. к. гімназії в Перемишлі. Вписи до всіх клас відбудуть ся в днях 29. і 30. серпня (вїмково для замісцевих ще 31. серпня). Вступні іспити до приготівляючої і I. класи відбудуть ся 1. вересня до виспих клас (від II—VIII) від 4—13. вересня. Шкільний рік зачне ся дня 3. вересня торжественним богослуженням. Іспит зрілости відбуде ся імовірно в днях 19. і 20. вересня.

Повранчі іспити відбудуть ся тільки в днях впису с. є 29. і 30. серпня. Дирекція звертає увагу інтересованих родичів, що керму в гімназіяльнім Інституті обняв в сих днях профєсор Михайло Демчук, який докладає всіх старає, щоби повести інституцію на найліпший шлях. — А. Алискевич, директор.

— Адміністрація видавництва Українського педагогічного Товариства у Львові повідомляє, що вже вийшли з друку аировані ц. к. Радою шкільного крєвого підручники для середних (гімназіяльних) а то: „Учебник геометрії“ Михайла Грицака для II. і III. кл. гімн. в ціні 2 К 20 сот. Німецькі вправи А. Алискевича і Р. Гамчикевича для IV. кл. гімн. в ціні 3 К і Ціцерон д ра О. Макарушка для виспих кл. гімн. в ціні 2 К 60 сот. — Сі книжки можна купувати в канцелярії У. Н. Т. Львів, ул. Мохнацького ч. 12. або в книгарнях.

— Іменоване. Цісар іменував приватного доцента, др. Ватовта Новіцького, надзвичайним профєсором патологічної анатомії на львівськїм університеті.

— Красна Рада шкільна затвердила вибір о. Кав. Гловінського заступником преде. шк. окр. ради в Гусятині; іменувала Вол. Бембичка заступником учит. в реаль. шк. в Раві рускій; в народних школах: Соф. Олянковску уч. жів. 5-кл. виділ. шк. ім. королевої Ядвиги в Дрогобичі, Фр. Малецького управ. 5-клас. шк. в Судовій Вишні, Йос. Кубіцького управ. 4-кл. шк. в Балигороді, Кав. Ясінського учит. 4-кл. шк. в Рівні польській; іменувала управителями 2-клас. шкіль: Марц. Чарковського в Голєшові, Ів. Блашкевича в Кшешові, Мик. Прокопа в Лубні, Кав. Голяшевського в Дятятчах, Йос. Тимчишина в Героужані великій, Ів. Вербицького в Бєлєві і Кав. Демського в Ператяві; учителями 2-кл. шкіль: Евг. Голяшевску в Дятятчах, Йос. Бєлєцьку в Бєрбіжї, Ам. Чєснїковску в Плотичі, Евг. Вербицьку в Бєлєві і Мар. Прокоповичівну в Яричеві старім; учителями 1-клас. шкіль: Льва Павлишина в Суходолі і Іл. Шалауту в Залавові; перенєсла: Мик. Вєльца, учит. муж. 5-клас. шк. в Роздолі, на рівнор. пос. до муж. 4-клас. шк. в Жидачеві, Людв. Соболя, учит. муж. 4-клас. шк. ім. св. Ів. Кантога в Перемишлі, на рівнор. посаду до муж. 4-клас. шк. ім. Конарського в Перемишлі і Фр. Круца зі школи ім. Конарського до шк. ім. св. Івана Кантога в Перемишлі.

Посмертні оповідки.

— О. Антін Константинович, парох Чорної, мушинського деканату, упокоїв ся дєя 23. серпня в 89 році житя і 63 році сьвященства. В. є. п.!

— Олександр Яблонвский, визначний польський історик, помер 23. с. м. в Варшаві. По кїйник інтересував ся історією польского панованя на українських землях і написав між иншим праці про „Червону Русь“ і про „Київську Могиланьську Академію“ В. є. п.!

Телеграми

в дєя 25. серпня.

Ішль (ТКБ). Вчєра прибув тут архієвєзь Франц Фердинанд разом з жєною, кн. Гогенберг і замешкав в готєли „Цісарєва Єлисаєвта“. Прибув тут також італійський генерал Канєва разом з італійськими офіцєрами і військовим аташе при амбасаді у Відні, Альбрічїм. О 11. год. перед полуднем явив ся у цісаря на послуханю престолонаслідник, а о 1. по пол. ген. Канєва. Опісля прийав цісар на окремїм послуханю військового аташе Альбрічїя, капітана бар. Трансітія і инших офіцєрів, які товаришили Канєві.

Відєнь (ТКБ). Мил. Rundschau доносить, що з причини слоти відкликано більші манєври кінноти в окрузі львівського корпуса.

Сольногород (ТКБ). Донєсєня дєвєнїкїв про намєрену подорож архієвє. Франца Фердинанда до Босни, є — як подають з мїродатних кругів — зовсім неправдїва.

Відєнь. Зачувати, що австро-угорським амбасадором в Петєрбурзі має бути іменований шеф секції в мїністерстві заграничних справ, др. Фрїдрїх Шапарі.

Петєрбург. Російський амбасадор у Відні Гїрс, відкликаний з сєго становища, буде іменований сенатором.

Прага. Правитєльство ввасїгувало 1 мїлїон 200.000 К заомога для адмїстраційної комісії „Narodni Listy“ вшпуть, що ся заомога буде зєвєрєна, як лишє вплине податок від пива в сумі 3 до 4 мїл. корон.

Будапєшт (ТКБ). Угорське корєспондєнційне бюро звїщає, що стан здоровля бар. Скерлєча поліпшив ся. Запалєна не поступає.

Гаґа (ТКБ). Мировий конгрєс покінчив в суботу свої праці. Найближшїй конгрєс в 1914. р. постановлєно відбутї у Відні, а в 1915. в Сан Франціско.

Бїлгород. Прибули тут члєни європейської мєжнєнародної комісії, яка має перевєсти слїдство в справі варварств на Балканї.

Поля (ТКБ). Вчєра відбув ся сєред великого сьвята похорон трєх моряків, які згинули підчас єнодїшного вибуху гарматя.

Софія (ТКБ). Король Фердинанд надав королєвій Єлєонорї хрєст хоробрости IV класи за труди і посєвяту при догляданю хорих підчас війни.

Господарєкі, промисловї і торговельні вїсти.

Тижнєвий звїт

Торговельної і промислової палати

про ціни єбїжа і продуктів у Львові

від 18. до 24. серпня 1913.

за 50 клг.

Пшєніця	11-10—11-30 К
Жїтє	8-60—8-80 К
Ячмїнь броварняний	9-00—9-50 К
Ячмїнь на пашу	9-00—9-50 К
Овес	10-20—10-80 К
Кукурудза	0-00—00-00 К
Грєчка	0-00—00-00 К
Горox до варєня	12-50—14-00 К
Горox на пашу	9-00—00-00 К
Вобик	8-50—9-00 К
Конюшина червона	80—100 К
Конюшина бїла	87—110 К
Конюшина шведска	00—000 К
Тимотка	00-00—00-00 К
Рїпак зимовий	16-00—16-50 К
Насїєне конопл.	00-00—00-00 К
Хмїль старий	150—180 К
Хмїль новий	200—210 К

Хрєстини

оповіданє О. Степановича

(псевдонїм єного звїсного і дуже талановитого письменника) —

появилось вїдбиткою з „Руслана“ накладом Хрєст.-сусп. Союза і є до набутя:

в книгарні тов. ім. Шевченка

Львів, Ринок 10

по ціні 30 сотиків (з поштовою перєс. 35 сот.)

Поручати сєго оповіданя, основаного на ідейній почві польсько-рускої борби о душі, не потребуємо. Читачі „Руслана“ в листах висловлювали подяку редакції за придбанє сєго оповіданя і домагає ся вїдбитки єго в цілі поширєня в широких верствах нашого народу, особливє в тих околицях і тих кругах, де наш нарід живє помїшаний з польським народом, переплітаючись рєдинними звязами і де польське духовєнство, якє в нинїшних часах тїснїше, нїж коли іноді стоїть під моральним впливом євєпольської, екстермінаційної політики супроти Русинів, хитро перєтєгає рускі душі в польський національний табор. Тип характерного, тактовного, але рїшучого судїї Володислава Данкевича з „Хрєстин“ промовить кращє до єнодної заколибаной душі, як сотки агїтаційних промов — тому кладемо на сєрдє нашим дїячам заосмотритись в сє дешєвє оповіданє і поширити єго в широких кругах.

Рух зєлїзничих поїздів

обовязуючий з дєнем 1. мая 1913 Р. пїсля часу сєредно-європейского.

Замїтна. Поїзди поспїшні означєні г рубим друком. Години нїчні від 600 вєчєром до 5⁵⁹ рано означєні підчеркнєнням чисєл мїнутових.

Хрїзу до Львова

на головний дворєць:

- З Кракова: 222, 542, 6-220), 7-25, 8-45, 9-55, 1-10*, 1-25, 2-20), 5-30, 7-1*, 8-25, 9-40
- *) в Тарнова, §) від 15/5 до 30/9 включно щодєнно.
- †) в Городка яг. від 1/6 до 30/9 вкл. щодєнно. о) З Мостиск.
- З Пїдволочиск: 7-15, 11-25, 14-25), 21⁵. 5-25, 10-30, 10-42†)
- †) З Красного. §) Від 15/5 до 30/9 вкл. щодєнно.
- З Черновєць: 1207, 523*, 543*, 7-40, 10-28†), 1-45, 5-35, 6-31, 9-25
- *) Зї Станїславава. †) З Коломиї. ‡) З Ходорова в кожний дєнь по недїлі і сьвяті.
- Зї Стрия: 7-20, 9 (1, 11-40, 6-20, 11, 10-42), §) Від 15/6 до 8/9 включно лишєнь в недїлі і рїмо-кат. сьвята
- Зї Самбора: 7-45, 9-55, 1-48, 8-30
- Зї Сокаля: 7-05, 1-00, 7-38
- З Яворова: 8-04, 4-20
- З Пїдгєвць: 11-20, 10-20
- Зї Стоянова: 9-50, 6-30

на дворєць „Львів-Пїдзамчє“:

- З Пїдволочиск: 6-56, 11-05, 1-33*, 1-58, 5-06, 10-12, 10-31†)
- †) З Красного. *) Від 15/5 до 30/9 включно щодєнно.
- З Пїдгєвць: 7-26*, 10-49, 10-1, 12-00§)
- *) в Винник. §) в Винник лишє в суботу.
- Зї Стоянова: 9-31, 6-11

на дворєць „Львів-Личаків“:

- З Пїдгєвць: 7-08*, 10-31, 3-03* 9-41, 11-43§)
- *) З Винник. §) З Винник в суботу.

Локальнї поїзди.

на головний дворєць:

- З Брухович: щодєнно 6-55
- щодєнно: від 1/5 до 30/9 7-26
- від 1/6 до 31/8 8-37, 11-00, 3-41, 5-15, 9-30
- в недїлі і рїмо-кат. сьвята: від 1/5 до 31/5 3-41, 9-30
- від 1/6 до 31/8 1-54
- З Янова: щодня: від 16/5 до 15/9 9-11, від 1/6 до 31/8 1-25
- в недїлі рїмо-кат. сьвята: від 11/5 до 31/8 10-10
- З Любїна: в недїлі і рїмо-кат. сьвята від 11/5 до 8/9 9-00
- З Винник: лишє в суботу 12-16

з головного двїрця:

- До Брухович: що дєня: 6-00
- щодєнно: від 1/5 до 30/9 4-21
- від 1/6 до 31/8 7-24, 10-05
- 2-25, 6-15, 8-35
- в недїлі і рїмо-кат. сьвята: від 1/5 до 31/5 2-25, 8-35
- від 1/6 до 31/8 12-47
- До Янова: щодєнно: від 16/5 до 15/9 3-03, від 1/6 до 31/8 10-15
- в недїлі і рїмо-кат. сьвята: від 11/5 до 31/8 1-11
- До Любїна: в недїлі і рїмо-кат. сьвята від 11/5 до 8/9 2-25

Товариство вєзїмного крєдїту „Джїстер“

у Львові, ул. Руска. 20.

Тєлєфон ч. 788.

заснованє при Товаристві вєзїмних євєпєчєль „Джїстер“ в р. 1895 на пїдставі заковона о стоварїшенях з р. 1873.

Одвїчальнїсть члєнїв обмєжєна до подвїаної висоти удїлу.

Цїлю Товариства є удїлюванє крєдїту своїм члєнам рїльникам євєпєчєним в „Джїстрі“ від бїльшє лїт.

Вїдсотки від вєкладов 4%, бєз потрєчєня рєнтового податку.

Вєкладнї прїймає і виплєчє Каса Товариства в урядових годинах, від 8. до 2. в полуднє.

Контю в Почтовій Щаднїці 35.527.

Жїровє Контю в австро-угор банку

Щаднїчї вєкладнї К 3,683.428—

Власний вєсток К 474.802—

Удїлєні позички К 4,494.957—

Канцєлярїя Товариства отворєні перед полуднєм

Чудовї образи кїстї арт. маль. п. О. Курїласа. I. Прєчїста Дїва — Мати Руского краю. II. Ієсус Хрїстос — небєсний Учїтель.

Сї чудовї образи (єнодїної на народних мотивах) вїйшли вїрно пїсля ориґїналів у всіх природних красках.

Цїна за пару оправлєних образів: в рамах дубових з опакованєм К 20— мїсїчно К 3

„золотих „ „ 24— „ К 4

„магоньових „ „ 28— „ К 4

„спєціальних „ „ 34— „ К 5

Висїлає за поспїлатою або на рати: М. Кривєцький Львів. Ринок ч. 10.